

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 39

van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

datum: 26 oktober 2018

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Project 'Wisselwerken' - Financiering, evaluatie, partnership en bekendmaking

Te lange tijd ononderbroken zittend werk verrichten heeft negatieve effecten voor het welzijn en de gezondheid. Het wordt bij boutade wel eens het 'nieuwe roken' genoemd. Het Vlaams Instituut Gezond Leven startte het project 'Wisselwerken' op, waarbij wordt ingezet op sensibilisatie voor voldoende afwisselende werkhoudingen op de werkvloer.

1. Welk budget heeft de Vlaamse overheid uitgetrokken om dit project te financieren? Zijn er andere partners financieel bij betrokken?
2. Wanneer en hoe zal het project worden geëvalueerd?
3. Heeft de minister een overzicht van gelijkaardige initiatieven bij andere partnerorganisaties? Worden zij gevraagd het project 'Wisselwerken' mee te promoten?
4. Via welke andere kanalen dan het Vlaams Instituut Gezond Leven wordt het project bekendgemaakt?

ANTWOORD

op vraag nr. 39 van 26 oktober 2018

van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

1. Dit project wordt gefinancierd door de subsidie die het Vlaams Instituut Gezond Leven ontvangt als partnerorganisatie inzake voeding, beweging, sedentair gedrag en ondervoeding. In totaal werd in 2017 en 2018 qua werkingskosten 40.000 euro gespendeerd aan Wisselwerken. Dit omvat het ontwikkelen van de materialen door een communicatiebureau, evaluatie in een pilootproject, aanmaak van drukwerk voor verspreiding in Vlaanderen en communicatiematerialen. De personeelskost wordt geschat op 30.000 euro. Bij de ontwikkeling en implementatie zijn momenteel geen andere partners financieel betrokken.
2. De evaluatie omvat zowel een product- als een effectevaluatie.

Productevaluatie

Voor de zomer van dit jaar heeft het Vlaams Instituut Gezond Leven 'Wisselwerken' getest en geëvalueerd in 19 bedrijven. Tijdens dit pilootproject werden de sleutelfiguren uit de bedrijven via een face to face interview bevroegd en werd een online vragenlijst afgenomen bij de andere medewerkers.

Volgende zaken kwamen aan bod:

De term 'Wisselwerken' en de boodschap van 'Wisselwerken'

1. Is de term en boodschap duidelijk?
2. Wordt de term en de boodschap positief onthaald?
3. Is de campagneboodschap effectief volgens de respondenten?
4. Is men akkoord met de kernboodschappen?

De haalbaarheid en duidelijkheid van de praktische tips om meer te 'Wisselwerken'.

De instrumenten en materialen (affiche, stickers, locatie-stickers, kleine stickers, plopper, webpagina + onderdelen webpagina) van 'Wisselwerken'

1. Welke tools/materialen werden gebruikt?
2. Is men tevreden over de instrumenten en materialen?

Op basis van resultaten uit de interviews en online bevraging tijdens dit pilootproject werden de campagnematerialen aangepast tot de finale materialen.

Effectevaluatie

De effectevaluatie van 'Wisselwerken' wordt momenteel voorbereid en zal starten enkele weken na de lancering van Wisselwerken (19/10). Deze effectevaluatie zal doorlopen tot voorjaar 2019.

Het Vlaams Instituut Gezond Leven zal het project evalueren volgens het onderbouwde principe van 'RE-AIM' (Glasgow et al, 1999). Er zal op bereik (Reach, Adoptie), de projectuitvoering van Wisselwerken in de onderneming (Implementatie), tevredenheid (Implementatie), attitude en kennis rond lang stilzitten (Effect; enkel bij de sleutelfiguur), het effect op langere termijn en de intentie om het project te herhalen (Maintenance) geëvalueerd worden. Daarmee worden alle implementatiedoelstellingen geëvalueerd.

Volgende evaluatiemethoden zullen hierbij worden gebruikt:

- Opvolging bestellingen
- Bevraging en opvolging Google Analytics van webpagina's m.b.t. Wisselwerken
- Bevraging van partners in communicatie
- Bevraging van ondernemingen via sleutelfiguren

3. Aangezien vraag 3 en vraag 4 in elkaars verlengde liggen worden ze in één antwoord gevat, cf. infra.
4. Er waren geen gelijkaardige initiatieven bij andere partnerorganisaties inzake het preventieve gezondheidsbeleid. Voor de ontwikkeling van deze methodiek ter preventie van lang stilzitten op de werkvloer 'Wisselwerken' is het Vlaams Instituut Gezond Leven gestart met een uitgebreide (literatuur)studie waarbij we op zoek gingen naar acties in het binnen- en buitenland ter preventie van lang stilzitten. Als basis gebruikten we de resultaten van het syntheserapport 'lang stilzitten' ¹ van Gezond Leven, alsook de resultaten van een grote studie van UGent ² met focusgroepen binnen bedrijven in Vlaanderen. Verder zijn we ook op zoek gegaan naar acties, projecten, goede praktijken en materialen die niet beschreven werden in wetenschappelijke artikels, maar die wel veelbelovend leken.

Er werd een stuurgroep samengesteld die, naast medewerkers van het Vlaams Instituut Gezond Leven, bestond uit afgevaardigden van:

- KULeuven/Portaal
- UGent
- Vrije Universiteit Brussel
- De externe preventiediensten IDEWE en Mensura,
- De koepel van externe preventiediensten (Co-prev),
- De Vlaamse vereniging ergonomen
- De Vlaamse Logo's
- De interne preventiediensten

De leden van deze stuurgroep werden geconsulteerd tijdens de ontwikkeling van de methodiek, het opmaken van het implementatieplan en ze werden ook gevraagd om 'Wisselwerken' na lancering via de eigen kanalen mee kenbaar te maken.

Naast de leden van de stuurgroep wordt ook bekeken of 'Wisselwerken' via andere partners verder verspreid kan worden. Deze zijn onder andere:

- Sectorfondsen, sectorconvenants, sectorfederaties
- Vakcentrales
- Werkgeversorganisaties
- Bedrijfscoaches (bedrijfscoaches motiveren en coachen bedrijfsleiders om een beleid op te zetten dat de gezondheid van hun werknemers bevordert – bedrijven kunnen subsidies van het Vlaams Instituut Gezond Leven ontvangen voor het inschakelen van bedrijfscoaches)
- Intermediairs in verbinding met de HR-medewerkers - HRPro.be
- Intermediairs in verbinding met de arbeidsgeneesheren/ergonomen/bedrijfsverpleegkundigen zoals BBvAg en VVVB
- Sport Vlaanderen
- Gezondheidsprofessionals/consulting
- Commerciële partners zoals leveranciers zit-stabureaus
- Organisaties die opleidingen rond lang stilzitten organiseren naar bedrijven of een werking hebben naar bedrijven zoals o.a. Energy Lab, Portaal, Ready2Improve, Springbok, Sportwerk

¹ VIGeZ, Van Acker R. & De Meester F. (2015). Lang stilzitten: dé uitdaging van de 21ste eeuw. Syntheserapport als actuele onderbouw voor de factsheet sedentair gedrag. Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie. Brussel. <https://www.gezondleven.be/themas/beweging-sedentair-gedrag/bewegingsdriehoek/waarom-is-bewegen-gezond/factsheet-sedentair-gedrag>

² De Bourdeaudhuij, I., et al., Ontwikkeling van een methodiek ter vermindering van sedentair gedrag in de werkomgeving - adviesrapport. 2013.